

# A végtelen felé

## *Towards Infinity*

Lukács Sándor minden élethelyzetben maximálisan helytálló, kiváló teljesítményre törekvő, szilárd jellemű ember. Negyvenöt éve a Víg Színház közkedvelt tagja. Pályája során minden létező művészi kitüntetést megkapott, illetve a Kossuth- és Prima Primissima díjban is részesült. Évtizedek óta odaadó férj és példamutató apa. Színészi tevékenysége mellett párhuzamosan a költészet is egyre jobban kiteljesedett. Az első kötete megjelenése után poétatársai örömmel fogadták maguk közé, hiszen Lukács Sándor nem csupán egy verselgető színész. Már a kezdet kezdetén kialakította a maga költői nyelvét és saját, csak rá jellemző világot épített fel. A Nap Kiadó gondozásában az idei ünnepi könyvhétre jelent meg a nyolcadik verseskötete.

### ■ A színész lételeme a játék. A kérdések kapcsán is játszhatunk?

– Állok elébe – mondja Lukács Sándor.

### ■ Akkor tehát a minap megjelent, A kezdetek utcája című verseskötetének egy-egy sorával vezetném be a kérdéseimet. Minden fontos a maga léptékében, írja az azonos című versében. Hogyan telt a gyerekkora?

– Fiatalon az ember csak előre néz, ám már elértem azt a kort, amikor egyre többször tekintek vissza. A múlt, a gyerekkor nagyon sokat adott nekem. Benne van a hetven esztendőmben, mégpedig nagyon erősen. Kezdeti éveim nagyon nehéz történelmi időszakra estek. A nehézségekből azonban nagyon keveset éreztem és érzékelttem, mert a szüleim igyekeztek számomra szép gyerekkor biztosítani. Dominanciát akartam biztosítani ennek az életperiódusomnak, ezért adtam A kezdetek utcája címet a nyolcadik verseskötetemnek.

### ■ Ami adva van című verse az Aki derűt hoz, életet hosszabbít sorral kezdődik. Ez a gondolat akár színészi ars poetica is lehetne...

– A vers írásakor én nem csak a színészetre gondoltam, hiszen úgy folytatom: Csak így indulhatunk az örömök felé. Ha egy kapcsolatot nem leng körül a derű, akkor az hosszú



FOTÓ: ALMÁSI J. CSABA

távon biztos, hogy nem működik. A derű éltető erő, főleg a színházon kívül, hiszen ott sok minden más határozza meg a hangulatot. Aki derűs gondolkodású, az jobban kezeli a bánatát, a dühét, a kudarcait. Aki jókedvűen éli az életét, azt még a betegségek is elkerülik.

### ■ A Bukásaid című versének egyik sora így szól: A távolságok a múltba és a jövőbe érnek. Soha nem gondolt arra, hogy regényt írjon?

– Egy színész hektikus életmódjába nem fér bele egy nagy lélegzetű mű létrehozása. Eszembe jutott, hogy legalább a novellaírásba belefoghatnék, azonban ezt a gondolatot hamar elvettem. A költészet az én igazi terepem és a prózaverseim novellaként is felfogatók.

### ■ Találj rá fontos állomásaidra, olvashatjuk A végtelen felé című opusban.

– A fontos állomások jelentik az ember életének támpontjait. Minél több élményhozó, jelentős állomás van valaki életében, annál

*Sándor Lukács does his best in every field of life, he endeavours excellent performance and he is a steady character. He has been the member of the Vig Theatre for 45 years. In his career he has received all possible theatrical awards and he also got the Kossuth Prize and the Prima Primissima Prize. He has been a devoted husband and an exemplary father for decades. In addition to his career as an actor his poetry has been more and more fulfilled. After his first volume of poems had been launched the fellow poets were happy to welcome him in their circle, because Sándor Lukács is not only an actor who sometimes writes poems. At the very beginning he created his own poetic style and built a world that is only his. His eighth volume of poems was published for the Book Week by the Nap Publishing House.*

### ■ An actor's main thing is playing. Can we play with the questions?



gazdagabb az élete. Az állomások személyekhez, érzelmekhez, teljesítményhez és környezethez egyaránt kapcsolhatók. Még a kudarok is fontos állomások, mert előrelökik az embert.

■ **Negyvenöt évvel ezelőtt a Víg színház volt az első szakmai állomása.**

– A Szent István körüli nagy hagyományokkal rendelkező teátrum beszippantott és meg is tartott. Fiatal színészként itt valóságos idolerdő vett körül: öröm és megtiszteltetés volt közöttük élni. Óriási biztonságot jelentett, hogy a híres 104-es öltözőben tizenkét éven át Darvas Ivánnal nap mint nap együtt lehettem. Egy-egy nehéz próbaperiódusban többet voltunk együtt, mint a feleségeinkkel. Mindent meg tudtunk beszélni, szakmai és magánéleti vonatkozásban egyaránt. Jelen lehettem Iván életének nagy fordulópontjánál, amikor megismerkedett utolsó feleségével, leendő gyermekei édesanyjával. Ebben a gyönyörű időszakban próbáltuk *A nők iskolája* című Molière-darabot és az ő feltöltött lelkiállapota átsugárzott mindnyájunkra. Hasonló tisztelettel gondolok Páger Antalra, Somogyvári Rudolffra és Ruttkai Évára is. Neki köszönhetem, hogy a 1979. november 4-én született gyermekemet két előadás között megnézhettem. Jelmezbe beszálltunk Éva kocsjába, aki bevitt a kórházba, ahol megmutatták nekem a pár órás kisfiamat...

– Of course, we can – says Sándor Lukács.

■ **So I would like to start my questions with lines from a poem in Your new book entitled *The Street of the Beginnings*. “Everything is important at its own level” – You write in a poem with the same title. How did You spend Your childhood?**

– When you are young you only look ahead, but now I have reached an age when I look back more often. The past, my childhood gave me a lot. It is in my seventy years, very strongly indeed. My young years were spent in a very hard historic period. However, I did not feel much of the hardships, because my parents tried to give me a nice childhood. I wanted to give dominance to this part of my life, that is why I gave the title “*The Street of the Beginnings*” to my eighth volume of poems.

■ **Your poem entitled *What is Given* begins with the line “Who brings joy, elongates life.” It could be Your ars poetica as an actor...**

– When I wrote the poem I did not only think of acting, because I continue: “That is the only way to get to happiness”. If a relationship is not filled with joy and serenity, it would not work on the long run. Serenity gives power to life, especially outside the

theatre, because there are many other things to determine the mood. One who has serenity will handle sorrow, anger and failures better. One, who lives life with joy, would avoid illnesses.

■ **The poem *Your Failures* has a line: “Distances reach past and future”. Have You never thought of writing a novel?**

– An actor’s hectic life would not tolerate creating a bigger work of literature. I thought I could write short stories, but I soon gave up the idea. Poetry is my real field, and my poems in prose can be considered short stories as well.

■ **“Find Your Stations” is read in the poem entitled *Towards Infinity*.**

– Important stations mean the landmarks of a life. The more significant stations with experiences there are, the richer life would be. Stations are related to people, emotions, performances and environments a well. Even the failures are important stations, because they push one forward.

■ **Forty-five years ago the Víg Theatre was the first station in Your career.**

– The theatre with great traditions on the Szent István Boulevard captured me and kept me. As a young actor I was surrounded by idols. It was a joy and honour to live among them. It meant a great safety that I could be in the same famous dressing room 104 with Iván Darvas every day for twelve years. In some difficult rehearsal phases we spent more time together than with our wives. We could discuss everything, both in professional and in private terms. I could be present at a turning point in Iván’s life, when he met his last wife, who became the mother of his children. At that beautiful time we were rehearsing Molière’s *The School of Wives*. His energetic state had an impact on all of us. I think with the same respect of Antal Páger, Rudolf Somogyvári and Éva Ruttkai. She made it possible that between two performances I could go and see my child born on 4<sup>th</sup> November 1979. Wearing costumes we got into her car, she drove me to the hospital, where I was shown my few-hour-old son...

■ **On a long way You must have some losses. Your poem *Waiting Executioner*.**

– Was written in memory of poet László Kálnoky, and the other one entitled *The Courtyard You* dedicated to Anna Jókai.



■ **A hosszú úton sok veszteség is éri az embert. A várakozó hóhér című versét Kálnoky László emlékére írta, Az udvar című költeményét pedig Jókai Annának ajánlotta.**

– Sajnos azóta már ő sincs közöttünk, ám ezek a barátságok életre szóló élményt adtak nekem. Mindketten segítettek a pályámon. A személyiségükből áradó csodálatos bölcseséget mint igazi hamuba sült pogácsát, útravalóként örökké őrizni fogom. Szomorú belegondolni, hogy az 1972-es vígszínházi társulat tagjainak 80-90 százaléka ma már egy égi színház páholyából nézi az előadásainkat...

■ **A Mester és Margarita Wolandja mély nyomokat hagyott önben, hiszen Woland naplójából címmel egy versciklus is belekerült az új kötetbe. Az azonos című versében azt írja: Ha nem vigyázol, itt kivásárolják a lelkedet. A színházra vagy az életre vonatkozik ez a gondolat?**

– A színház tömény élet, ahol egy-egy műbe összesűrítve sokféle dologgal szembesül a néző. Wolandként pedig megérttem ennek a mondatnak a mély igazságát. A darab a húszas évek Oroszországában

– Unfortunately she also passed away. But these friendships gave me experiences of a lifetime. They both helped me in my career. The wonderful wisdom of their personalities I will keep as a token forever. It is sad to think over that out of the members of the theatre in 1972 about 80-90% can only watch our performances from a celestial box-seat.

■ **Woland's role in *The Master and Margarita* left deep impact on you, because in a poem with the same title You write: "If You are not careful, Your soul will be ironed here." Would it refer to the theatre or to life?**

– Theatre is a compact life, where in a play many thoughts and things are squeezed in. As Woland I understood the deep truth in this sentence. The play is set in Russia in the 1920s, where and when all the diseases of the society can be found. The devil gives a lesson for smaller and bigger criminals. It is a feast when I can play Woland.

■ **In Your poem *Guardian Angels* written to painter János Aknay You write: "These looks coming from brilliant colours would protect and pro-**

voke at the same time." What is Your relationship with other fields of art?

– I am most impressed by painting. The book entitled *The Street of the Beginnings* is illustrated with the special female figures by János Aknay and they had an impact on the *Guardian Angels* poem. The art by Kálmán Kecskeméti and Ferenc Kovács also inspire me to write poems, and these are also in this book. All of them make works of different kind and different style and I highly appreciate the art of all three.

– Leginkább a festészet nyűgöz le. A kezdetek utcája című kötetet Aknay János különleges nőfigurái illusztrálják és ezek hatottak vissza az Órangyalok című művemre. Kecskeméti Kálmán és Kovács Ferenc művészete is versírásra ihletett, melyek szintén olvashatók a kötetben. Mindegyikük más jellegű, különböző stílusú alkotásokat hoznak



FOTÓ: KRIZSÁN CSABA/MTI

– I will have a beautiful season. We will keep on playing *The Master and Margarita*, *The Play at the Castle* and *Earthquakes in London*. I will also play Winston Churchill in *The Audience*. In the Pesti Theatre we will stage Ibsen's *The Wild Duck* directed by László Marton. I will play Werle, the wholesale merchant. The director of *The Master and Margarita*, Michael Docekal will come again to work in the Vig Theatre, he will stage Georges Feydeau's comedy, *Paradise Hotel*. I am really interested what he will make of the French master's crazy and joyful vision.

– I will have a beautiful season. We will keep on playing *The Master and Margarita*, *The Play at the Castle* and *Earthquakes in London*. I will also play Winston Churchill in *The Audience*. In the Pesti Theatre we will stage Ibsen's *The Wild Duck* directed by László Marton. I will play Werle, the wholesale merchant. The director of *The Master and Margarita*, Michael Docekal will come again to work in the Vig Theatre, he will stage Georges Feydeau's comedy, *Paradise Hotel*. I am really interested what he will make of the French master's crazy and joyful vision.

– I will have a beautiful season. We will keep on playing *The Master and Margarita*, *The Play at the Castle* and *Earthquakes in London*. I will also play Winston Churchill in *The Audience*. In the Pesti Theatre we will stage Ibsen's *The Wild Duck* directed by László Marton. I will play Werle, the wholesale merchant. The director of *The Master and Margarita*, Michael Docekal will come again to work in the Vig Theatre, he will stage Georges Feydeau's comedy, *Paradise Hotel*. I am really interested what he will make of the French master's crazy and joyful vision.

létre és mindhármuk munkásságát igen nagyra becsülöm.

■ **Új vágyak ugyanúgy rád találnak, olvasható Az érkezők című versében. Milyen új feladatok várják a 2017-18-as színházi szezonban?**

– Nagyon szép évadom lesz. Tovább játszunk a Mester és Margarita, a Játék a kastélyban, a Földrengés Londonban című darabokat, illetve az Audienciát, melyben Winston Churchill szerepét alakítom. A Pesti Színházban Marton László rendezésében mutatjuk be Ibsen A vadkacsa című komédiáját, melyben Werle nagykereskedő szerepét játszom. A Mester és Margarita rendezője, Michael Docekal újra eljön dolgozni a Vígszínházba. Ő állítja színre Georges Feydeau Egy éj a paradicsomban című bohózatát. Kíváncsian várom, hogy mit hoz majd ki a nagy francia mester örülten vidám víziójából.

Szendi Horváth Éva